

A Review of the Publication of Articles in Medical Sciences with a Focus on Economic Issues: A Bibliometric Analysis

Tirgar A^{1*}, Aghalari Z²

¹Associate prof., Social Determinants of Health (SDH) Research Center, Health Research Institute, Babol University of Medical Sciences, Babol, Iran

²MSc Student in Environmental Health Engineering, Student Research Committee, School of Public Health, Gonabad University of Medical Sciences, Gonabad, Iran

Abstract

Introduction: Scientific journals can be considered as a symbol of the scientific life of every scientific domain including medical sciences. Considering the current situation of the country, paying special attention to economic issues, especially the resistive economy among medical journals, indicates direct or indirect interest of the academia in such subjects. Therefore, the aim of this study was to assess the publication of articles regarding resistive economy among medical journals.

Methods: This cross-sectional study was conducted for five years (2012-2016). The titles, abstracts, and keywords of all Persian articles of the journals of all universities of medical sciences were reviewed in terms of using words such as economy, Islamic economy, and resistive economy. The data were collected by means of a tailor-made data collection sheet including data on the titles of the journals, the number of the journals, articles and article numbers, the presence of the keywords 'economy', 'resistive economy', and 'Islamic economy'. The data were analyzed with Excel Software using descriptive statistics like means.

Results: The outcome extracted from 34265 articles from 148 journals published by 49 medical universities suggested that 224 scientific works (0.6% of all the articles) have been published on economy. Also, one article was on Islamic economy and two on resistive economy. Journals of Schools of Welfare and Rehabilitation had the highest frequency of related articles (32 articles)

Conclusion: Although research findings suggest that there have been articles on economic issues published in journals of medical sciences the rate of such topics is limited. Therefore, applying measures for those who research into medical sciences to pay more attention to this national requirement, and publishing more articles are recommended.

Key words: Medical articles, Medical journals, Resistive economy, Universities of Medical Sciences

Sadra Med Sci J 2019; 7(1): 37-46.

Received: Mar. 6th, 2018

Accepted: Feb. 20th, 2019

*Corresponding Author: **Tirgar A.** Associate prof., Social Determinants of Health (SDH) Research Center, Health Research Institute, Babol University of Medical Sciences, Babol, Iran, a.tirgar@mubabol.ac.ir

مجله علوم پزشکی صدرا

دوره ۷، شماره ۱، زمستان ۱۳۹۷، صفحات ۳۷ تا ۴۶

تاریخ پذیرش: ۹۷/۱۲/۱ تاریخ دریافت: ۹۶/۱۲/۱۵

مقاله پژوهشی
(Original Article)

بررسی وضعیت انتشار مقالات علوم پزشکی با تاکید بر موضوعات اقتصادی؛ یک تجزیه و تحلیل کتابشناختی

آرام تیرگر^{۱*}، زهرا آقاری^۲

^۱ دانشیار، عضو هیأت علمی گروه پزشکی اجتماعی، مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی موثر بر سلامت، پژوهشکده سلامت، دانشگاه علوم پزشکی بابل، بابل، ایران

^۲ دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی بهداشت محیط، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی گناباد، گناباد، ایران

چکیده

مقدمه: مجلات علمی نمادی از حیات علمی هر حوزه علمی از جمله علوم پزشکی هستند. در وضعیت کنونی کشور، توجه به مسائل اقتصادی مخصوصاً اقتصاد مقاومتی در میان مجلات علوم پزشکی به طور مستقیم یا غیر مستقیم بیانگر توجه جامعه علمی به موضوعات مذکور می باشد. لذا پژوهش حاضر با هدف ارزیابی وضعیت انتشار مقالات با موضوع اقتصاد مقاومتی در مجلات علوم پزشکی کشور انجام پذیرفت.

مواد و روش ها: این مطالعه مقطعی، برای یک دوره پنج ساله (۱۳۹۵-۱۳۹۱) انجام شد. عناوین، چکیده و کلیدواژه کلیه مقالات فارسی در مجلات دانشگاههای علوم پزشکی از حیث به کارگیری واژه هایی مانند اقتصاد، اقتصاد اسلامی و اقتصاد مقاومتی مورد واکاوی قرار گرفتند. جهت استخراج داده ها از فرم جمع آوری که شامل اطلاعاتی در خصوص نام مجلات، تعداد مجلات و شماره ها و مقالات، وجود کلیدواژه اقتصاد، اقتصاد مقاومتی و اقتصاد اسلامی بود، استفاده شد. جهت پردازش داده ها وارد نرم افزار اکسل شدند و از شاخص های آمار توصیفی همچون میانگین استفاده شد.

یافته ها: بررسی ۳۴۲۶۵ مقاله در ۱۴۸ نشریه وابسته به ۴۹ دانشگاه علوم پزشکی نشان داد که ۲۲۴ اثر (۰/۶ درصد از کل مقالات) در ارتباط با اقتصاد منتشر گردیده و همچنین یک مقاله در مورد اقتصاد اسلامی و دو مقاله در خصوص اقتصاد مقاومتی بود. مجلات دانشگاههای علوم پزشکی بهیستی و توانبخشی با ۳۲ مقاله در این زمینه دارای بیشترین سهم بود.

نتیجه گیری: گرچه یافته های پژوهش از انتشار مقالاتی مرتبط با موضوعات اقتصادی در مجلات علوم پزشکی حکایت دارد اما میزان آن اندک است. بنابراین ضرورت اتخاذ تدابیری با هدف توجه بیشتر محققین علوم پزشکی به این نیاز ملی و انتشار بیشتر مقالات علمی در این حوزه احساس می شود.

واژگان کلیدی: اقتصاد مقاومتی، مقالات پزشکی، مجلات پزشکی، دانشگاه های علوم پزشکی

* نویسنده مسئول: آرام تیرگر، دانشیار، عضو هیأت علمی گروه پزشکی اجتماعی، مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی موثر بر سلامت، پژوهشکده سلامت، دانشگاه علوم پزشکی بابل، بابل، ایران، a.tirgar@mubabol.ac.ir

مقدمه

اقتصاد یکی از مهمترین مولفه های اجتماعی موثر بر سلامت می باشد چنانکه براساس پژوهش های انجام شده مشخص شده که طبقات پایین جوامع از نظر اقتصادی، دچار بیماری، ناتوانی و در نتیجه مرگ زودرس شده و امید به زندگی پایین تری دارند(۱). از سوی دیگر رشد روزافزون هزینه های نظام سلامت در سراسر دنیا به یکی از دغدغه های اصلی مدیران و تصمیم گیران نظام سلامت تبدیل شده است. گسترش مداوم فناوری های جدید و گران قیمت سلامت، افزایش انتظارات جوامع از نظام های سلامت و رشد بیماری های مزمن و سخت درمان در میان مردم، از دلایل مهم مشکلات اقتصادی نظام سلامت بوده است(۲). نظام سلامت ایران نیز همچون نظام سلامت سایر کشورها، با چالش افزایش شدید هزینه ها روبه روست. در حالی که شاخص کلی هزینه ها در کشور در ۲۰ سال گذشته ۳۰ برابر شده؛ این رشد در هزینه های بخش سلامت ۷۱ برابر شده است. عدالت در بهره مندی از خدمات درمانی و عدالت مالی در پرداخت هزینه های سلامت به صورت جدی زیر سؤال رفته و سازمان های بیمه گر از ایفای نقش اصلی خود در حفاظت از بیماران در برابر هزینه های غیر قابل پیش بینی عقب مانده اند و نظام ارائه ی خدمات دارویی ایران را با چالشهای جدی مواجه کرده اند. برخی از این چالش ها از مشکلات ساختاری و درونی هر بخش ریشه گرفته و برخی از مدیریت و سیاستهای کلان سلامت منشأ گرفته اند(۳). در چنین شرایطی بهره گیری از الگوی اقتصادی مناسب همچون « اقتصاد مقاومتی » می تواند در بخش بهداشت و درمان بسیار راهگشا باشد. بگونه ای که با بهره گیری از الگوی اقتصاد مقاومتی می توان شاهد کاستن یا حذف مشکلات اقتصادی از طریق تاکید بر توانمندی های داخلی، حذف وابستگی های خارجی، مدیریت مصرف و استفاده بهینه از امکانات و فرصت های موجود بود. اقداماتی که در مجموع آنها را می توان از الزامات اقتصادی خوداتکا و بدون وابستگی به دیگر کشورها دانست(۴).

در سال ۱۳۹۲ خورشیدی بر اساس بند یک اصل ۱۱۰ قانون اساسی و پس از مشورت با مجمع تشخیص مصلحت نظام، سیاست های کلی اقتصاد مقاومتی از سوی مقام معظم رهبری ابلاغ شد. این منشور که دارای ۲۴ راهکار محوری و اساسی است تمامی راههای متصور برای رسیدن به قله ای رفیع و مکانی آبرومند و در خور ملت بزرگ ایران را در بر دارد(۵). اجرای این منشور حیاتی نیازمند تشریک مساعی همگان است. هر کس در هر موقعیتی باید سهم خود را در قبال این مسیر به بهترین شکل ایفا کند و با این فرمان صریح و روشن، عذری از کسی برای کوتاهی و انفعال پذیرفته نیست(۶-۷). در این مسیر هر یک از بخش های مختلف کشور وظایفی بر عهده دارند که نقش دانشگاه ها به عنوان پرچمداران اصلی تحقق سیاست های کلی اقتصاد مقاومتی و نیز مأموریت های محوله از سوی معاون اول رئیس جمهور به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در چارچوب این سیاستها، مقرر گردید «پیشسازی اقتصاد دانش بنیان، پیاده سازی و اجرای نقشه جامع علمی کشور، ساماندهی نظام ملی نوآوری به منظور ارتقاء جایگاه جهانی کشور، افزایش سهم تولید و صادرات محصولات و خدمات دانش بنیان و دستیابی به رتبه اول اقتصاد دانش بنیان در منطقه » در مقاطع کوتاه مدت، میان مدت و بلند مدت در دستور کار وزارت علوم، تحقیقات و فناوری قرار گیرد. براین اساس نقش آفرینی دانشگاهیان جهت تحقق اقتصاد مقاومتی حائز اهمیت ویژه ای می باشد(۸). بهترین مکان برای پرداختن و تئوریزه کردن ایده ها دانشگاه ها هستند. زیرا سازمان ها و نهادهای اجرایی توان، حوصله و فرصت پرورش و کاربردی کردن ایده ها را ندارند(۹). در این راستا ضرورت دارد دانشگاه ها به خصوص دانشگاه های علوم پزشکی با اجرایی نمودن طرح تشکیل کمیسیون های اقتصاد مقاومتی در دو سطح اساتید و دانشجویان به بحث و گفتگو پیرامون این موضوع پرداخته و اقدامات و برنامه های پیش بینی شده جهت تحقق اقتصاد مقاومتی را پیگیری نمایند. دانشگاه ها

روش ها

مطالعه حاضر به صورت مقطعی و طی دوره ای پنج ساله از آغاز سال ۱۳۹۱ تا پایان سال ۱۳۹۵ خورشیدی در میان کلیه مجلات دانشگاه های علوم پزشکی کشور به اجرا در آمد. مقالات با مراجعه به سایت دانشگاه ها و سپس سایت مجلات ابتياع شده و در ادامه با استفاده از شیوه متداول در حوزه علم سنجی (یکی از رایج ترین روشهای ارزیابی فعالیت های علمی و کمی سازی توسعه آن) (۱۳ و ۱۲) عنوان مقاله ها و در صورت لزوم چکیده و کلمات کلیدی از حیث پرداختن به موضوع پژوهش (اقتصاد مقاومتی) مورد ارزیابی قرار گرفتند.

گردآوری داده ها در این بررسی از طریق تمام شماری مقالات و با استفاده از فرمی محقق ساخته متناسب با اهداف پژوهش انجام پذیرفت. متغیرهای مورد بررسی شامل تعداد دانشگاه ها، تعداد مجلات فارسی زبان در هر دانشگاه، تعداد مقالات منتشر شده طی سالهای ۱۳۹۱ تا پایان سال ۱۳۹۵ خورشیدی، و تعیین تعداد مقالات منتشر شده در هر یک از حوزه های اقتصاد، اقتصاد اسلامی و اقتصاد مقاومتی بود. لازم به ذکر است که برای جداسازی مقالات از همتایان خود از دو معیار استفاده شد، نخست: به کارگیری عبارت های اقتصاد، اقتصاد اسلامی و اقتصاد مقاومتی در عنوان، متن چکیده و یا واژه های کلیدی و در مرحله بعدی بررسی می شد که اقتصاد محور اصلی مقاله بوده یا خیر، در صورتیکه اقتصاد محور اصلی مقاله نبود مقاله از مطالعه حذف شد (شکل ۱).

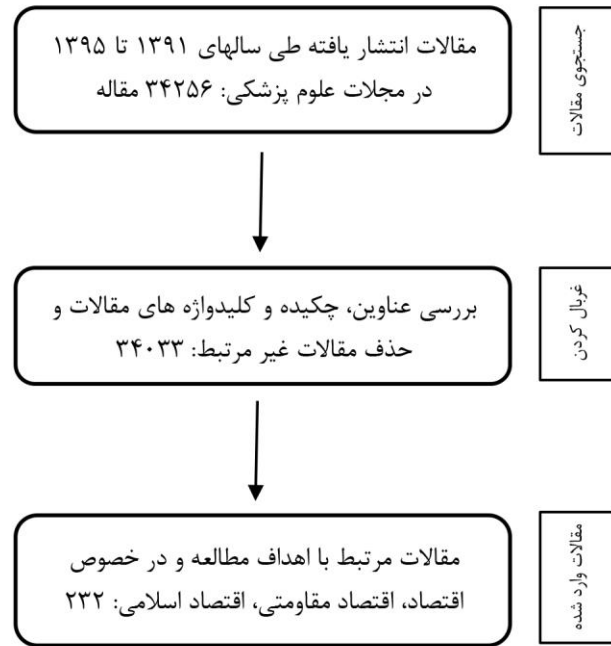
طی انجام این پژوهش، مجلاتی که در ابتدا فارسی و بعد به انگلیسی تغییر زبان داده بودند از مطالعه خارج شده و کلیه مجلاتی که فارسی-انگلیسی (دارای چکیده انگلیسی) بودند، مورد بررسی قرار گرفتند.

جهت پردازش داده ها وارد نرم افزار اکسل شدند و از شاخص های آمار توصیفی همچون میانگین استفاده شد.

لازم به ذکر است مطالعه حاضر در کمیته تحقیقات دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی بابل با کد طرح ۹۳۳۷۹۲۴ به تصویب رسیده است.

می توانند «مدل مفهومی» و «الگوی علمی و بومی برآمده از فرهنگ کشور» را طراحی و برنامه های عملیاتی و اقدامات لازم جهت پیاده سازی اقتصاد مقاومتی را در سطح کشور پیش بینی کنند. برای تحقق این امر لازم است مقررات مرتبط با «طرحهای پژوهشی درون دانشگاهی» «طرح های پژوهشی برون دانشگاهی» و «تشویق مقالات» متناسب با نیازهای مطالعاتی کشور و امکان بیشتر ارتباط دانشگاه با صنعت اصلاح شود (۸). از آنجا که مجلات دانشگاه های علوم پزشکی به عنوان اصلی ترین ابزار ارائه نتایج پژوهش ها و مطالعات علمی در رشته های علوم پزشکی محسوب می شوند (۱۰)، و از سویی دانشجویان، اساتید، دانشمندان و پژوهشگران متعهد غالب نظریات خود را از طریق همین مجلات دانشگاهی بیان می کنند (۱۱)، بنابراین از طریق پایش موضوعات منتشره در آنها می توان به ارزیابی وضعیت موجود از جمله وضعیت پرداختن به موضوعات اقتصادی پرداخت.

با توجه به گذشت زمانی حداقل بیش از پنج سال از طرح موضوع اقتصاد مقاومتی، و نظر به اینکه توجه ویژه به مسائل اقتصادی خصوصا "اقتصاد مقاومتی در میان مقالات دانشگاهها به طور مستقیم یا غیر مستقیم نمایانگر توجه جامعه علمی به توسعه و پیشرفت کشور می باشد، این سوال مطرح است که چه نسبت از اساتید و دانشجویان با موضوع اقتصاد مقاومتی مواجهه جدی داشته و تا چه حد مبادرت به اقدام در این راستا (با استناد به مقالات منتشره در این خصوص و یا موضوعاتی مرتبط با آن) نموده اند؟ لذا هدف از انجام پژوهش حاضر، پی بردن به وضعیت انتشار مقالات با موضوع اقتصاد مقاومتی در نشریات فارسی زبان دانشگاه های علوم پزشکی بوده است. امید آن است که به واسطه انجام چنین پژوهش ها و ارائه یافته ها بتوان به تسهیل و تسریع حرکت دانشگاهیان در تحقق اهداف بلند کشور از جمله تحقق سیاست های اقتصاد مقاومتی در حوزه ی علوم پزشکی پرداخت.

شکل ۱. فرآیند جستجو، ورود و خروج مقالات

یافته ها

درصد مستقیماً مربوط به دانشگاه و پس از آن ۱۲/۸ درصد مربوط به دانشکده هایی مانند پرستاری و مامایی بودند. البته تعدادی از مجلات نیز وابسته به مراکز تحقیقاتی بودند. بررسی پنج ساله مقالات منتشره از سوی مجلات علوم پزشکی نشان داد که صرف نظر از افزایش فراوانی مطلق مقالات و مجلات منتشره طی سال های مختلف، میانگین مقالات منتشره توسط این نشریات نیز به طور کلی با ۳/۵ درصد رشد همراه بوده است. (جدول ۱).

در پژوهش حاضر با مراجعه به سایت ۴۹ دانشگاه علوم پزشکی بیش از سی هزار مقاله منتشره (۳۴۲۶۵ مقاله) طی سالهای ۱۳۹۱ تا پایان سال ۱۳۹۵ خورشیدی در قالب ۱۴۸ عنوان نشریه علمی و دانشگاهی و ۳۵۷۶ دوره انتشار، به صورت سرشماری مورد بررسی قرار گرفتند. دانشگاه علوم پزشکی تهران و شهید بهشتی هر کدام با ۱۴ عنوان مجله فارسی در صدر فهرست دانشگاه ها از نظر تعداد مجلات فارسی قرار گرفتند.

از ۱۴۸ مجله مورد بررسی بیشترین سهم آنها (۶۸/۸)

جدول ۱. توزیع فراوانی اطلاعات کتابشناختی مجلات و مقالات مورد مطالعه طی سالهای ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۵

مجموع	سال انتشار					متغیر
	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	
-	۱۲۸	۱۲۴	۱۲۳	۱۲۴	۱۱۷	تعداد مجلات
۳۵۷۶	۸۲۱	۷۶۶	۶۳۳	۷۷۶	۵۸۰	تعداد شماره های منتشره
۳۴۲۶۵	۷۲۵۹	۷۶۳۵	۶۲۷۰	۶۸۵۴	۶۲۴۷	تعداد مقالات منتشره
۲۲۴	۱۰۹	۶۱	۲۷	۱۴	۱۳	مقالات با موضوع اقتصاد
۱	-	-	۱	-	-	مقالات با موضوع اقتصاد اسلامی
۷	۲	۳	۲	-	-	مقالات با موضوع اقتصاد مقاومتی

دارد و چیزهایی از سوسیالیسم و چیزهایی از لیبرالیسم (۱۶).

بر پایه یافته های پژوهشی توسط تیرگر و همکاران (۱۳۹۲) که با عنوان ضرورت آموزش اقتصاد مقاومتی در بخش بهداشت و درمان منتشر گردید، تقریباً نیمی از پرسنل یک دانشگاه علوم پزشکی با مفهوم اقتصاد مقاومتی آشنایی داشته و به همین میزان اقداماتی را در ارتباط با اقتصاد مقاومتی به کار بسته بودند (۲۰). همچنین در پژوهشی دیگر نشان داده شد که از مجموع بیش از سیصد استاد یک دانشگاه علوم پزشکی که پرسشنامه اقتصاد مقاومتی در اختیارشان قرار گرفت، تنها ۴۷ نفر در مطالعه مشارکت کردند. از میان عده اخیر، ۴۳ تن از اساتید (بیش از ۹۰ درصد از شرکت کنندگان) واژه «اقتصاد مقاومتی» را شنیده، اما شماری برابر با ۲۸ نفر (۶۰ درصد) با مصادیق آن آشنایی داشته و تنها ۲۱ نفر شاهد اقدامی در ارتباط با اقتصاد مقاومتی در دانشگاه بوده‌اند. پرسش از اساتید در ارتباط با موضوعاتی چون احساس مسئولیت، تمایل به مشارکت، و اظهار ضرورت در برگزاری کارگاه‌های آموزشی پیرامون اقتصاد مقاومتی نشان داد که نسبتی بیش از ۷۵ درصد از آنان به این سوال پاسخ مثبت دادند. نتیجه اخیر را میتوان به منزله نوعی آمادگی در جهت مشارکت در حل مشکلات روز کشور و روحیه خدمتگذاری همچون دیگر آحاد جامعه تفسیر کرد (۲۱).

همچنین در پژوهش دیگری توسط تیرگر و همکاران در رابطه با بررسی آگاهی، نگرش و عملکرد دانشجویان نشان داده شد که از مجموع ۲۵۰ دانشجوی مورد بررسی ۶۰ درصد دانشجویان با مقوله اقتصاد مقاومتی آشنا، اما تنها ۹ درصد از آنان اقداماتی را در این راستا انجام داده بودند. پژوهش مذکور نشان داد نقصان های موجود در آگاهی، نگرش و عملکرد دانشجویان علوم پزشکی گویای این ضرورت است که دانشگاهها باید برنامه های مشخصی را با توجه به شرایط جدید اقتصادی و تحریم ها تدوین، و ضمن ارتقاء آگاهی دانشجویان نسبت به جلب مشارکت آنها در موضوعات اجتماعی اقدام نمایند (۲۲).

از میان کل مقالات مورد بررسی، ۲۲۴ مقاله در ارتباط با موضوع اقتصاد بود که از این تعداد، یک مقاله به موضوع اقتصاد اسلامی و هفت مقاله به موضوع اقتصاد مقاومتی پرداخته بودند.

بحث

گرچه بیش از ۲۰۰ مورد تحریم در یکصد سال گذشته در جهان رخ داده و اعمال تحریم از جمله تحریم های اقتصادی علیه کشورها بی سابقه نیست (۱۴ و ۱۵)، اما هر یک از آنها با تفاوت هایی از حیث تحریم کننده، تحریم شونده، علت تحریم و نوع تحریم رو به رو بوده اند (۱۶) به همین دلیل امکان دستیابی به نتایج مطالعات مشابه در دیگر کشورها و مقایسه آن با یافته های داخلی قدری دور از انتظار به نظر می رسد. در کشور ما نیز اگر چه مقالات متعددی در این خصوص منتشر شده اما سهم قریب به اتفاق آنها در خصوص وصف ضرورت ها بوده است (۱۷ و ۱۸). از اینرو گزارش های پژوهشی مشخصی در ارتباط با نتایج این مطالعه یافت نشد و مقایسه نتایج مطالعه حاضر با دیگر مطالعات به شکل مستقیم امکانپذیر نبوده است.

یافته های این پژوهش نشان داد که از میان بیش از سی و چهار هزار مقاله مورد بررسی، تنها ۲۲۴ مقاله در ارتباط با موضوع اقتصاد و یک مقاله در رابطه با اقتصاد اسلامی و ۷ مقاله در خصوص اقتصاد مقاومتی منتشر شده است. بر پایه نظر متخصصان، اقتصاد مقاومتی نسخه معاصر اقتصاد اسلامی است (۱۹ و ۱۶) و با این اوصاف، تنها پژوهش هایی که با عنوان اقتصاد مقاومتی یا اقتصاد اسلامی صورت پذیرد را میتوان پژوهشی در راستای اقتصاد مقاومتی برشمرد.

به اعتقاد بسیاری، نظام اقتصادی فعلی در کشور کاملاً اسلامی نیست. در نظامی که مصرف کننده، اسراف کار و وابسته به کالا های خارجی است، بازاری، محتکر یا گران فروش است و بانک ربوی است، نظام اقتصادی متاثر از مکتب اقتصادی التقاطی است. یعنی چیزهایی از اسلام

تشکر و قدردانی

مولفین مراتب قدردانی خود را از اعضاء کمیته تحقیقات دانشجویی، و معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی بابل بواسطه حمایت مالی جهت انجام پژوهش حاضر (طرح ۹۳۳۷۹۲۴) اعلام می دارند.

تضاد منافع

در این مطالعه تضاد منافع وجود ندارد.

منابع

1. Talebi A, Vaezi K. Social Determinants of Health from the Perspective of Women with Thalassemia: AQualitative Study. Community Health 2015; 1(2):111-19. (In Persian)
2. Atefeh Ghanbari, Fatemeh Moaddab, Abtin Heydarzade, Fatemeh Jafaraghaee, Fatemeh Barari. Health System Evolution Plan; a New Approach to Health Care Delivery: The Challenge Ahead. Hakim Health Sys Res. 2017; 20 (1):1-8. (In Persian)
3. Davari M. Economic challenges of Iran health system. Health Inf Manage 2011; 8(7): 915-917. (In Persian)
4. Tirgar A, Aghalari Z. A Content Analysis of Economic in Scientific Outputs of Medical Sciences. Community Health 2015; 2(4): 223-27. (In Persian)
5. Hasanpour M, Aghalari Z, Jafarian S. Study of knowledge, Attitude and Practice of Sari Training Hospital Personnel on Paper Recycling and Resistance Economy in 2017: A Short Report . JRUMS. 2018; 17 (9):881-888. (In Persian)

با توجه به یافته های مطالعه حاضر، عدم انتشار مقالات در خصوص اقتصاد مقاومتی درون مجلات علوم پزشکی امر کاملاً مسلم و محسوس است که البته مواردی همچون:

- نو بودن موضوع و تازگی طرح آن بواسطه پیشینه نسبتاً کوتاه،

- عدم اطلاع مولفین و محققین علوم پزشکی از حوزه های قابل بررسی،

- تخصصی و فوق تخصصی بودن فعالیت های علمی در علوم پزشکی،

- عدم بستر و سازوکار مناسب جهت جلب نظر و تشویق و ترغیب اساتید و دانشجویان به ورود در این عرصه، را میتوان از جمله دلایل رویارویی با چنین وضعیتی برشمرد.

نتیجه گیری

یافته های پژوهش از انتشار مقالاتی مرتبط با موضوعات اقتصادی در مجلات علوم پزشکی حکایت دارد اما میزان آن کمتر از یک درصد و اندک است. بنابراین با توجه به جایگاه ملاحظات اقتصادی در وضعیت بهداشت و سلامت جامعه و همچنین وضعیت اقتصادی ویژه کشور تحت شرایط تحریم، ضرورت اتخاذ تدابیری با هدف توجه بیشتر محققین علوم پزشکی به این نیاز ملی و انتشار بیشتر مقالات علمی در این حوزه احساس می شود. هر چند به عقیده برخی از متخصصین، بررسی مسائل اقتصادی از جمله اقتصاد مقاومتی بیشتر در حوزه مطالعات علوم انسانی جای می گیرد اما بنابر فرمایشات مقام معظم رهبری تمامی آحاد جامعه به خصوص دانشگاهیان با هر تخصصی و از هر گروهی باید وظیفه ی خویش را در تعلیم و ترویج فرهنگ اقتصاد مقاومتی ایفا نمایند. بنابراین اساتید و دانشجویان دانشگاه های علوم پزشکی نیز باید در این حوزه فعالیت نموده و با اتخاذ تدابیر متنوع به نوبه خود در پی تحقق اهداف اقتصاد مقاومتی در جامعه باشند.

- Occupational Accidents. Health in Emergencies and Disasters Quarterly. 2018; 3(4):179-184.
14. Rabiei E, Ahmadian P. The Effects of Economic Sanctions on Target Countries over Time through Mathematical Models and Decision Making. International Journal of Resistive Economics, Toroudshomal Research-Industrial Company 2014; 2(4):53-62.
 15. Akbarpour Roshan N, Mohsen Abbasi M. The Impact of the US Economic Sanctions on Health in Cuba. International Journal of Resistive Economics, Toroudshomal Research-Industrial Company 2014; 2(4): 20-37.
 16. Abdolmaleki H. Resistive economy and its similar in the world economy. Porseman 2014; 138-139: 24-25. (In Persian)
 17. Soleimani M. Six necessity of Resistive economy. Nameh Otagh Bazargani 2012; 70: 10-11. (In Persian)
 18. Hamidi R. Managers Association solutions in order to resistive economy establishment. Sanat Va Karafarini 2012; 70: 4. (In Persian)
 19. Aghalari Z, Tirgar A. A survey on recycling pattern of families according to Islamic culture. Islam and Health Journal 2014; 1(4): 21-26. (In Persian)
 20. Tirgar A, Aghalari Z, Taghipour Darzi F. The necessity of resistive economy training in ministry of health and medical education. The 4th National Student Conference on Iran Economy;
 6. Tirgar A, Aghalari Z. Municipal Solid Waste Recycling an Action along with Resistive Economics. Community Health 2016; 3(2):138-46. (In Persian)
 7. Amirhoseini KH. Resistive economy. Journal of Economics and Insurance 2013; 39. (In Persian)
 8. Ferdowsi University of Mashhad, Resistive Economy and role of universities in its realization. Internal publication, Ferdowsi University of Mashhad 2014; 53. (In Persian)
 9. Tirgar A, Aghalari Z, Nouri L. A research on resistive economy among university staff. Maaref 2013; 22: 38-39. (In Persian)
 10. Tirgar A, Aghalari Z, Farajzadeh Alan D. Using the Quran and Nahjul-Balagha in English Scientific Articles Published by Iranian Universities of Medical Sciences -2014. J Res Relig Health. 2018; 4(1): 55- 65. (In Persian)
 11. Amouzade S, Aghalari Z, Tirgar A. Determination of Research Bias Based on the Articles Published in Health Management Journals. Journal of health research in community Mazandaran University of Medical Sciences 2017; 3 (1):69-76. (In Persian)
 12. Sajjadi S. A, Tirgar A, Aghalari Z. A content analysis of articles published in recent decade in environmental health journals with an emphasis on air pollution. Journal of Air Pollution and Health. 2018; 3(4): 177-186.
 13. Tirgar A, Aghalari Z. Scientific Achievements of Medical Journals in

22. Tirgar A, Aghalari Z, Rabiei S M. The importance of social issues in medical sciences education. *Biannual J of Med Edu* 2014-2015; 3(1): 39-45. (In Persian) 2013 April 22: Babolsar, Iran. (In Persian)
21. Tirgar A, Soltanpour N, Jahanian Z, Amozadeh S. A survey on resistive economy among faculty members. *Maaref* 2013; 100: 12-14. (In Persian)

Archive of SID

Cite this article as:

Tirgar A, Aghalari Z. A Review of the Publication of Articles in Medical Sciences with a Focus on Economic Issues: A Bibliometric Analysis. *Sadra Med Sci J* 2019; 7(1): 37-46.

Archive of SID